

ZATWIERDZAM

.....

Burmistrz Brzeska

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

DLA:

Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej

w Jasieniu

ul. Ks. Mazurkiewicza 37 32-800 Jasień

Jasień, styczeń 2022 r.

Data opracowania: 20.01.2022 r.

Termin aktualizacji upływa w dniu: 19.01.2024 r.

Opracował: Usługi Pożarniczo – Edukacyjne Józef Kleśny

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Ochotnicza Straż Pożarna w Jasieniu

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego opracowana została przez Usługi Pożarniczo - Edukacyjne Kleśny Józef 32-800 Brzesko ul. Kopernika 5b na zlecenie Gminy Brzesko dla Budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Jasieniu ul. Ks. Mazurkiewicza 39 zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami p.poż..

Opracowujący:

Przedmiot opracowania	
Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	
Obiekt	Burmistrz Brzesko
Ochotnicza Straż Pożarna
Adres	Instrukcję wprowadzono w życie zarządzeniem Burmistrz Brzeska
32-800 Jasień ul. Ks. Mazurkiewicza 39	Nr z dnia

Karta aktualizacji

LP.	Aktualizacja / opis	Data aktualizacji	Data następnej aktualizacji	Podpis osoby dokonującej wpisu
1.				

SPIS TREŚCI

I Cel i zakres opracowania	6
II Zasady ogólne	7
III Podstawowe pojęcia i definicje	9
IV Charakterystyka pożarowo-techniczna obiektu	11
1. Instalacje	12
2. Drogi przeciwpożarowe	13
3. Obiekty sąsiadujące	13
4. Występowanie substancji palnych	14
5. Kategorie zagrożenia ludzi	14
6. Ocena zagrożenia pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych	14
7. Klasa odporności pożarowej budynku	14
8. Podział obiektu na strefy pożarowe	15
9. Instalacje gaśnicze i zabezpieczające	15
10. Zaopatrzenie wodne	15
11. Zagospodarowanie budynku	15
V Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej	17
1. Dyrektor Właściciel	17
2. Pracownicy OSP Jasień	18
3. Zakazy stosowane wobec pracowników	19
VI Odpowiedzialność za bezpieczeństwo pożarowe	22
VII Sankcje karne za wykroczenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej	24
VIII Charakterystyka zagrożeń pożarowych	26
IX Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania	28
1. Źródła powstania pożaru	28
2. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru	28
X Zapobieganie możliwości powstania pożaru	29
XI Podręczny sprzęt gaśniczy	31
1. Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego	31
2. Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego	32
3. Zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego	33
4. Kontrola i konserwacja gaśnic	37
XII Organizacja ewakuacji	38

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Ochotnicza Straż Pożarna w Jasieniu

1. Warunki ewakuacji	38
2. Konieczność ewakuacji	39
3. Podstawowe zasady ewakuacji	40
4. Przebieg ewakuacji	41
XIII Postępowanie na wypadek pożaru lub innego zagrożenia	43
1. Zasady alarmowania	43
2. Postępowanie w przypadku pożaru	43
3. Zabezpieczenie pogorzelniska	44
4. Postępowanie po pożarowe	45
XIV Zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi	46
1. Cel i zakres szkoleń	46
XV Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo	48
1. Prace niebezpieczne pożarowo oraz ocena zagrożenia wybuchem	48
2. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo	49
3. Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo	52
4. Obowiązki wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo	52
XVI Podstawy prawne i literatura	54
Załączniki	55
Nr 1 Oświadczenie; ,	
Nr 2 Protokół zabezpieczenia p.poż. prac pożarowo – niebezpiecznych	
Nr 3 Zezwoleń na przeprowadzenie prac pożarowo – niebezpiecznych	
Nr 4 Sposoby ewakuacji	
Nr 5 Sprawozdanie z praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji	
Nr 6 Zarządzenie wewnętrzne Nr ... w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	
Nr 7 Lista osób przeszkolonych w zakresie ochrony p.poż.	
Nr 8 Dobór podręcznego sprzętu gaśniczego	
Nr 9 Rodzaje sprzętu podręcznego	
Nr 10 Zakres stosowania środków gaśniczych	
Nr 11 Metody gaszenia pożarów	
Nr 12 Podstawowe zasady gaszenia pożaru przy pomocy gaśnic	
Nr 13 Oznakowanie bezpieczeństwa (1, 2, 3, 4, 5)	
Nr 14 Plan sytuacyjny dla budynku OSP w Jasieniu	
Nr 15 Plan ewakuacyjny dla budynku OSP w Jasieniu – rzut piwnic	
Nr 16 Plan ewakuacyjny dla budynku OSP w Jasieniu – rzut parteru	
Nr 17 Plan ewakuacyjny dla budynku OSP w Jasieniu – rzut I-go piętra	
Nr 18 Mapa dojazdowa do budynku OSP Jasień	
Nr 19 Instrukcja na wypadek powstania pożaru	
Nr 20 Telefony alarmowe	
Nr 21 Instrukcja użytkownika hydrantu	
Nr 22 Przykłady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	
Nr 23 Książka kontroli prac niebezpiecznych pożarowo	
Nr 24 Czynności zabronione	

I. Cel i zakres opracowania

1. Celem opracowania niniejszej instrukcji jest zapewnienie maksymalnej ochrony ludziom poprzez określenie podstawowych wymagań przeciwpożarowych dla obiektu, oraz wskazań w zakresie właściwego zabezpieczenia pożarowego.
2. Podstawą prawną do opracowania niniejszej instrukcji jest § 6.1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719).
3. Instrukcja została opracowana zgodnie z ramowymi wytycznymi Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zakresu tematycznego instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, oraz instrukcji technologiczno-ruchowych w oparciu o aktualnie obowiązujący stan prawny.
4. Postanowienia niniejszej instrukcji obowiązują wszystkich pracowników, jak również wszystkie osoby czasowo przebywające na terenie obiektu.
5. Instrukcja bezpieczeństwa powinna być wprowadzona w życie zarządzeniem wewnętrznym Dyrektora / Właściciela. Zapoznanie z instrukcją powinno być potwierdzone przez wszystkich pracowników.
6. Za zapewnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa ludzi oraz stan zabezpieczenia pożarowego budynku, obiektu lub terenu pełną odpowiedzialność prawną ponosi właściciel, zarządca lub użytkownik danego obiektu bądź terenu.

II. Zasady ogólne

1. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 81, poz. 351), właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- 2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- 3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- 5) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

2. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego określa:

- 1) Potencjalne źródła powstawania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania.
- 2) Zasady zapobiegania możliwości powstawania pożaru.
- 3) Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 4) Zasady zabezpieczenia obiektów w sprzęt gaśniczy.
- 5) Zasady postępowania na wypadek pożaru.
- 6) Zasady prowadzenia ewakuacji.
- 7) Zasady prowadzenia szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

3. Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie Obiektu. Umowa o powierzenie prac lub najem obiektów (ich części) musi zobowiązywać wykonawców (najemców) do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.

Dyrektor, Kierownik, Właściciel lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców / najemców w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

III. Podstawowe pojęcia i definicje

- Bezpieczeństwo pożarowe

Rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi uzyskiwany poprzez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych systemów zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

- Bezpieczeństwo pożarowe budynku

Zespół cech związanych z usytuowaniem budynku, zastosowaniem rozwiązań architektonicznych, zastosowanymi materiałami i elementami oraz wyposażeniem w środki techniczne wpływające na ograniczenie możliwości powstania pożaru, jego rozwoju i skutków.

- Kategoria zagrożenia ludzi

Jest to parametr klasyfikujący budynki ich części lub pomieszczenia ze względu na ilość osób w nich przebywających. Podział ten przedstawia się następująco:

ZL I - budynki użyteczności publicznej zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania w nich ponad 50 osób nie będących ich stałymi użytkownikami,

ZL II - budynki lub ich części przeznaczone do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,

ZL III - użyteczności publicznej niezakwalifikowane do ZLI i ZL II,

ZL IV - budynki mieszkalne,

ZL V - zamieszkania zbiorowego niezaliczone do ZL I i ZL II.

- Materiał niebezpieczny pożarowo

Rozumie się przez to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C, gazy palne ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, ciała stałe palne utleniające o temperaturze rozkładu poniżej 21 °C ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200 °C oraz materiały mające skłonności do samozapalenia.

- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

- Droga ewakuacyjna

Jest to droga stanowiąca część systemu ewakuacyjnego od wyjścia ewakuacyjnego do wyjścia końcowego - na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej, w tym odpowiednio wydzielonej i oddymianej klatki schodowej.

- Budynek użyteczności publicznej

Rozumie się przez to budynek przeznaczony do wykonywania funkcji: administracji państwowej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, nauki, służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, i wodnym, poczty i telekomunikacji, oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji.

- Obciążenie ogniowe

Jest to całkowita energia powstająca podczas spalania materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu wraz z materiałami palnymi podłóg, sufitów, ścian wewnętrznych i przepierzeń oraz okładzin ściennych - wyrażona w MJ / m².

- Strefa pożarowa

Jest to przestrzeń w budynku wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

- Prace niebezpieczne pożarowo

Rozumie się przez to prace których prowadzenie może powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.

- Odpowiednie warunki ewakuacji

Rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno - organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

- Odporność pożarowa

Jest to zdolność konstrukcji lub elementu budynku do spełnienia w określonym czasie w warunkach odpowiadających działaniu pożaru, wymagań dotyczących nośności, izolacyjności i szczelności pożarowej.

IV. Charakterystyka pożarowo-techniczna

Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Jasieniu znajduje się przy ul. Ks. Mazurkiewicza 39.

Konstrukcja budynku:

- budynek piętrowy, podpiwniczony,
- budynek budowany metodą tradycyjną,
- fundamenty – betonowe,
- mury wewnętrzne z cegły ceramicznej pełnej,
- mury piwnic zewnętrzne z piaskowca częściowo obrabianego,
- ściany zewnętrzne – warstwowe z cegły otynkowane na zaprawie cementowo – wapiennej,
- ścianki działowe częściowo murowane z cegły pełnej,
- budynek tynkowany od zewnątrz na zaprawie cementowo – wapiennej,
- ściany wewnętrzne nośne – z cegły obustronnie tynkowane,
- ściany wewnętrzne działowe – z cegły,
- wentylacja kominowa z cegły pełnej, ceramicznej,
- kominy murowane z cegły,
- komin z kotłowni gazowej wyprowadzony na zewnątrz ściany po stronie północnej wykonany w formie rury ze stali nierdzewnej,
- stropy nad piwnicą – żelbetowy płytowy monolityczny; nad parterem i poddaszem – o konstrukcji drewnianej belkowe z tynkiem na podsufitce,
- więźba dachowa drewniana krokwiowo – jętkowa pokryta blachą tłoczoną,
- klatka schodowa (schody wewnętrzne) w części zachodniej budynku prowadząca z poziomu parteru do piwnicy oraz I-go piętra – żelbetowa obłożona płytkami ceramicznymi; z I-go piętra na poddasze klatka schodowa (schody) drewniane,
- stolarka okienna – PCV,
- stolarka drzwiowa w części klatki schodowej PCV; drzwi wejściowe od strony sali bankietowo – widowiskowej i zaplecza kuchennego – drewniane,
- posadzki w hallach wejściowych, kuchni, WC – płytki lastrykowe; w pozostałych pomieszczeniach tj. sala bankietowa, sala zebrań (parter) – parkiet drewniany.

Dane ogólne budynku:

- powierzchnia zabudowy ok. 345,0 m²,
- powierzchnia użytkowa ok. 656,0 m²,
- kubatura ok. 2760,0 m³,
- wysokość ok. 8,0 m,
- ilość kondygnacji: piwnica, parter, I-wsze piętro.

1. Instalacje

Budynek OSP w Jasieniu wyposażony jest w instalację:

- 1) elektryczną,
- 2) wodno – kanalizacyjną,
- 3) gazową, kotłownia główna z kotłem gazowym 35 kV, która zasilala większość pomieszczeń znajdujących się w budynku,
- 4) alarmową,
- 5) telefoniczną,
- 6) monitoringu,
- 7) wentylacyjną,
- 8) oświetleniową,
- 9)
- 10)

Główny wyłącznik prądu zlokalizowany jest na ścianie od strony wschodniej, po prawej stronie wejścia na klatkę schodową.

Rys. Główny wyłącznik prądu

Główny kurek instalacji gazowej znajduje się po stronie zachodniej budynku.

Rys. Kurek główny instalacji gazowej

Usytuowanie głównego wyłącznika prądu i głównego kurka instalacji gazowej zaznaczone jest na planie ewakuacyjnym stanowiącym załącznik do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

2. Drogi przeciwpożarowe

Dojazd służb ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej Brzesko odbywać się może ul. Solskiego w prawo do obwodnicy miasta Brzeska. Następnie na rondzie drugim zjazdem kierując się na Kraków trasą E4. Na kolejnym rondzie prosto i za światłami w Jasieniu w odległości ok. 1 km należy skręcić w lewo w ulicę Warszawską. Na skrzyżowaniu w lewo w ulicę Ks. Mazurkiewicza. Docelowy obiekt znajduje się po prawej stronie ulicy.

Dojazd służb ratowniczych stanowi załącznik do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

3. Obiekty sąsiadujące

- Od strony północno – zachodniej w odległości ok. 8 m znajduje się budynek mieszkalny, za którym mieści się ulica Strażacka.
- Od strony południowej znajduje się teren niezagospodarowany, a w odległości ok. 28 m zlokalizowany jest budynek mieszkalny.
- Od strony wschodniej za ulicą Ks. Mazurkiewicza znajduje się Przedszkole oraz budynek gospodarczy.
- Od strony zachodniej w odległości ok. 15 m znajduje się budynek mieszkalny.

Szczegółowy plan obiektów sąsiadujących znajduje się na planie sytuacyjnym stanowiącym załącznik do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

4. Występowanie substancji palnych

W budynku OSP nie przewiduje się składowania substancji niebezpiecznych pożarowo. W pomieszczeniach obiektu znajdują się materiały palne w postaci drewna (konstrukcja więźby dachowej, klatka schodowa, meble, parkiet), papiery (dokumentacja), materiały dekoracyjne (firanki, story, obicia krzeseł), gaz ziemny do ogrzewania budynku itp..

5. Kategoria zagrożenia ludzi

Budynek OSP w Jasieniu zaliczono do kategorii zagrożenia ludzi:

- parter do ZL I – przewidywana liczba osób ok. 120 podczas imprez okolicznościowych,
- I-wsze piętro do ZL I – przewidywana liczba osób ok. 20 osób,
- piwnica – przewidywana liczba osób – doraźnie,
- garaże OSP Jasień – PM.

6. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych

Budynek OSP Jasień nie stwarza zagrożenia wybuchem.

7. Klasa odporności pożarowej budynku

Brak danych o klasie odporności ogniowej budynku.

Budynek OSP Jasień jest budynkiem niskim (8,0 m) wybudowany jest z materiałów nierozprzestrzeniających ognia, zaliczony do klasy „**B**” odporności ogniowej. Budynek spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75 poz. 690).

Dla klasy „**B**” odporności pożarowej budynku wymagane są w następujące klasy odporności ogniowej elementów:

- główna konstrukcja nośna R 120,
- konstrukcja dachu R 30,
- stropy RE I 60,
- ściana zewnętrzna EI 60,
- ściana wewnętrzna EI 30,
- przekrycie dachu RE 30.

8. Podział obiektu na strefy pożarowe

Budynek OSP Jasień stanowi jedną strefę pożarową.

9. Instalacje gaśnicze i zabezpieczające

W budynku OSP w Jasieniu - brak wyposażenia w gaśnice proszkowe.

Należy doposażyć obiekt w gaśnice proszkowe GP-4 X ABC adekwatnie do zagrożenia pożarowego i oznaczone piktogramami zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719).

Obiekt wyposażony jest w hydranty wewnętrzne fi 25 usytuowane na parterze (2 szt.) i I-wszym piętrze (1 szt.) starego typu bez wyposażenia i oznaczenia.

10. Zaopatrzenie wodne

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi hydrant zewnętrzny DN 80 usytuowany:

- po stronie zachodniej w sąsiedztwie budynku,
- po stronie północno – wschodniej.

Rys. Hydrant zewnętrzny

Szczegółowe rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantu zewnętrznego zamieszczone zostały na planach ewakuacyjnym i sytuacyjnym, które stanowią załączniki do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

11. Zagospodarowanie budynku

Budynek OSP służy głównie do magazynowania sprzętu p.poż. (samochody pożarnicze, pompy itp.)

Przeznaczenie kondygnacji:

- **piwnica:** magazyny,

- **parter:** pomieszczenie socjalne, kotłownia, magazyn, sala spotkań, WC, klatka schodowa, garaże,

- **I-wsze piętro:** kuchnia, sala bankietowa, WC.

V. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej

1. Dyrektor / Właściciel

Art. 4 ustawy o ochronie przeciwpożarowej zobowiązuje Dyrektora / Właściciela / zarządcę lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu, w celu zapewnienia właściwej ochrony przeciwpożarowej do:

- 1) przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- 2) wyposażenia budynku, obiektu lub terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
- 3) zapewnienia osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie, bezpieczeństwa i możliwość ewakuacji,
- 4) przygotowania budynku, obiektu lub terenu do prowadzenia akcji ratowniczej, zaznajomienia pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- 5) ustalenia sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Realizując powyższe zadania ustawowe właściciel, zarządca lub użytkownik jest zobowiązany do:

- 1) zapewnienia odpowiednich warunków w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających w budynku i mienia, poprzez zagwarantowanie koniecznych warunków ewakuacji, ochrony technicznej oraz formalno-prawnej,
- 2) określenia obowiązków i odpowiedzialności poszczególnych pracowników w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego. Umieszczenie w zakresach czynności podległych pracownikom zadań i obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej i bhp,
- 3) zapewnienie zaopatrzenia budynku w odpowiedni sprzęt ratowniczy i gaśniczy zgodnie z wymogami w tym zakresie oraz dbanie o właściwy stan techniczny tego sprzętu (przestrzeganie terminów badań i konserwacji),
- 4) wyposażenia zgodnie z postanowieniami odpowiednich przepisów obiektu w urządzenia gaśnicze oraz instalacje sygnalizacji alarmowej,
- 5) uwzględniania wymagań ochrony przeciwpożarowej w planowanych remontach i modernizacjach obiektu,
- 6) wydawania odpowiednich zarządzeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych za ich wykonanie,

- 7) zapewnienia nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych, regulaminów i instrukcji oraz wyciąganie konsekwencji służbowych w stosunku do pracowników naruszających powyższe postanowienia,
- 8) organizowania odpowiednich szkoleń dla podległych pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej i bhp,
- 9) uwzględniania każdorazowo ze specjalistą ds. przeciwpożarowych sposobów wykonywania i zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo wykonywanych na terenie obiektu,
- 10) zapewnienia wyposażenia budynku w instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru oraz zgodnie z PN znaki ewakuacyjne i rozmieścić je zgodnie z wymaganiami w tym zakresie,
- 11) dbania o utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym instalacji znajdujących się w budynku, przestrzegać wymaganych terminów badań i kontroli tych instalacji:
 - a) instalacja elektryczna – sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwpożarowej, pomiar rezystancji uziemień roboczych i ochronnych, sprawdzenie ciągłości przewodów ochrony przeciwpożarowej nie rzadziej niż co 5 lat,
 - b) instalacja odgromowa – badania i kontrola nie rzadziej niż co 5 lat,
 - c) instalacja gazowa – badania i kontrola raz na rok,
 - d) przewody dymowe i spalinowe opalanych paliwem płynnym i gazowym – usuwanie zanieczyszczeń z tych przewodów co najmniej 2 razy do roku,
 - e) przewody wentylacyjne – usuwanie zanieczyszczeń z tych przewodów co najmniej raz w roku.

2. Pracownicy OSP Jasień

Do podstawowych obowiązków pracowników należy:

1. sprawowanie nadzoru nad stanem ochrony przeciwpożarowej,
2. znać zagrożenia występujące w obiekcie i uwzględnić je w organizowaniu codziennego trybu pracy,
3. realizowanie odpowiednich szkoleń z zakresu ochrony pożarowej i bhp,
4. w przypadku stwierdzenia bądź przyjęcia informacji od pracowników o wszelkich uszkodzeniach urządzeń i instalacji powodujących zagrożenie pożarowe podjąć odpowiednie kroki w celu jak najszybszego ich remontu bądź wycofania z eksploatacji,
5. czuwać nad bezwzględnym przestrzeganiem zakazu palenia tytoniu w miejscach objętych zakazem tj. pomieszczenia zaplecza technicznego, w których składowane są materiały palne, pomieszczenia, w których zgromadzone są ciecze palne, pomieszczenia magazynowe,

W obiekcie obowiązuje bezwzględny zakaz palenia papierosów oraz wyrobów tytoniowych, e-papierosów.

6. dopilnować, aby po zakończeniu prac wyłączone były wszystkie urządzenia i oświetlenie oraz usunięte z pomieszczeń materiały, które mogłyby zagrażać powstaniem pożaru,
7. nie dopuszczać nawet do czasowego tarasowania i zastawiania dróg pożarowych, dojść do urządzeń gaśniczych i podręcznego sprzętu gaśniczego, do głównego wyłącznika prądu i głównego zaworu gazu,
8. posiadać umiejętność posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym i znać sposób postępowania w przypadku powstania pożaru,
9. w razie pożaru ponosić pełną odpowiedzialność za przeprowadzenie akcji ewakuacyjnej ludzi oraz mienia z własnego wydziału,
10. znać miejsce usytuowania głównego wyłącznika prądu, głównego zaworu gazu oraz miejsce rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego.

3. Zakazy stosowane wobec pracowników

Czynności zabronione i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- 1) używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących:
 - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz. U. Nr 263, poz. 2203),
 - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo;
- 2) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;

- 3) garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu;
- 4) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
- 5) rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;
- 6) składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
- 7) użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
- 8) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
 - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
- 9) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- 10) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- 11) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych;

- 12) składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
- 13) przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;
- 14) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
- 15) blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
- 16) lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
- 17) wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z sali lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności lub użytkowników, jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali;
- 18) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
 - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
 - g) krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia;
- 19) napełnianie gazem płynnym butli na stacjach paliw, stacjach gazu płynnego i w innych obiektach nieprzeznaczonych do tego celu;
- 20) dystrybucja i przeładunek ropy naftowej i produktów naftowych w obiektach i na terenach nieprzeznaczonych do tego celu.

VI. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo pożarowe

W funkcjonalnym systemie ochrony przeciwpożarowej oraz systemie prawnym, odpowiedzialność za bezpieczeństwo pożarowe uregulowana jest przede wszystkim w kodeksie wykroczeń oraz kodeksie karnym.

Spośród zawartych w kodeksie wykroczeń norm prawnych, należy zwrócić uwagę na treść art. 82 § 1, według którego „kto nieostrożnie obchodzi się z ogniem lub wykracza przeciwko przepisom dotyczącym zapobiegania i zwalczania pożarów, a w szczególności:

- 1) nie wyposaża budynku w odpowiednie urządzenia lub sprzęt przeciwpożarowy lub nie utrzymuje ich w stanie zdatnym do użytku,
- 2) utrudnia okresowe czyszczenie komina lub nie dokonuje bez zwłoki naprawy uszkodzeń komina i wszelkich przewodów dymowych,
- 3) nie usuwa lub nie zabezpiecza w obrębie budynków urządzeń lub materiałów stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru,
- 4) eksploatuje w sposób nie właściwy urządzenia energetyczne lub ciepłe lub pozostawia je uszkodzone w stanie mogącym spowodować wybuch lub pożar,
- 5) nie zachowuje przepisowej odległości od budynków, stref i stogów lub nie zachowuje obowiązujących warunków bezpieczeństwa pożarowego podczas omłotów,
- 6) w lesie lub na terenie śródleśnym albo w odległości mniejszej niż 100 m od nich:
 - a) używa ciągnika lub innej maszyny bez należytego zabezpieczenia przed iskrzeniem,
 - b) roznieca ogień poza miejscami wyznaczonymi do tego celu,
 - c) pozostawia rozniecony ogień,
 - d) korzysta z otwartego płomienia,
 - e) wypala wierzchnią warstwę gleby lub pozostałości roślinne,
 - f) porzuca nie ugaszone zapalki lub niedopałki papierosów,
 - g) dopuszcza się innych czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru,
- 7) roznieca lub pozostawia ognisko w pobliżu mostu drewnianego albo przejeździe przez taki most z otwartym ogniem lub nie zamkniętym paleniskiem;
- 8) wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi ochrony lasu przed pożarem, nie wykonuje zabiegów profilaktycznych i ochronnych, zapobiegających powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru – „**podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany**”.

Art. 73 k.w. „kto wbrew swemu obowiązkowi nie zawiadamia odpowiedniego organu lub osoby o wiadomym mu niebezpieczeństwie grożącym życiu lub zdrowiu człowieka albo mienia w znacznych rozmiarach, podlega karze aresztu albo grzywny”.

Art. 74 § 1 k.w. – „kto niszczy, uszkadza, usuwa lub czyni nieczytelnymi znaki lub napisy ostrzegające o grożącym niebezpieczeństwie dla życia lub zdrowia człowieka albo mienia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”.

Art. 83 § 1 k.w. – „kto nieostrożnie obchodzi się z materiałami wybuchowymi, łatwo zapalnymi lub substancjami promieniotwórczymi albo wykracza przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożeniu takich materiałów, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany”.

VII. Sankcje karne za wykroczenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Za wymienione wyżej wykroczenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej upoważnieni strażacy Państwowej Straży Pożarnej lub inne upoważnione osoby mogą nakładać kary grzywny w postępowaniu mandatowym.

Zakres odpowiedzialności za ochronę przeciwpożarową znalazł również swoje odzwierciedlenie w kodeksie karnym, zawierającym wykaz czynów powszechnie zabronionych nazywanych przestępstwami.

Przestępstwami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej są czyny zawarte w rozdziale XX pt. „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu” kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.)

W art. 163 § 1 k.k. mówi się „kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać pożaru – podlega karze pozbawienia wolności do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 (pożaru) jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Natomiast w art. 164 § 1 odpowiedzialności podlega ten „kto spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1”.

Zgodnie z ogólnie przyjętym orzecznictwem odpowiedzialności za czyn z art. 163 k.k. podlega ten „kto spowodował pożar”, a więc pożar musi zaistnieć, natomiast odpowiedzialności z art. 164 k.k. podlega ten „kto spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru”. Odpowiedzialność występuje już wówczas, gdy do pożaru nie doszło, ale było prawdopodobieństwo jego zaistnienia.

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 roku – Kodeks pracy:

Art. 108. § 1 Za nieprzestrzeganie przez pracownika (...) przepisów przeciwpożarowych pracodawca może stosować:

1. karę upomnienia,
2. karę nagany.

§ 2 Za nieprzestrzeganie przez pracownika (...) przepisów przeciwpożarowych (...) pracodawca może również stosować karę pieniężną.

Art. 114. Pracownik, który wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swej winy wyrządził pracodawcy szkodę, ponosi odpowiedzialność materialną (...).

Art. 115 Pracownik ponosi odpowiedzialność za szkody w granicach rzeczywistej straty poniesionej przez pracodawcę i tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynika szkoda.

Art. 122 Jeżeli pracownik umyślnie wyrządził szkodę, jest obowiązany do jej naprawienia w pełnej wysokości.

VIII. Charakterystyka zagrożeń pożarowych

Zapewnienie ochrony przebywających w obiekcie osób na wypadek pożaru napotyka szereg poważnych przeszkód. Wynika to przede wszystkim z możliwości szybkiego rozprzestrzeniania się płomieni co jest szczególnie istotne z błyskawicznego przemieszczania się dymów i gazów pożarowych przy jednoczesnym wydłużeniu dróg ewakuacji prowadzących do bezpiecznego obszaru.

Konsekwencją zmian stosowanych materiałów jest nie tylko zawieszenie możliwości powstania pożaru ale również wzrost zagrożenia dla osób przebywających w obiekcie. Skład gazów powstających w wyniku spalania zależy przede wszystkim od rodzaju spalanych materiałów. Skutkiem znacznie szerszego stosowania tworzyw sztucznych jest w wypadku pożaru wydzielanie się dużych ilości silnie toksycznych produktów spalania. Wpływ na ludzi stężenie toksycznych gazów wydzielających się w czasie pożaru obrazuje poniższa tabela.

Rodzaj gazu	Stężenie	Objawy	Uwagi (rodzaj pożaru)
Tlenek węgla	400	Mdłości po 1-2 godz., zapaść po 2 godz., śmierć po 3-4 godz.,	Wszystkie pożary
	1.000	Trudności w poruszaniu się, śmierć po 2 godz.,	
	2.000	Śmierć po 45 min.,	
	3.000	Śmierć po 30 min.,	
	5.000	Szybka zapaść, utrata przytomności i śmierć w ciągu kilku min.	
Dwutlenek węgla	250-350	Normalne stężenie w powietrzu,	Wszystkie pożary
	25.000	Oddychanie przyspieszone o 100 %,	
	50.000	Symptomy zatrucia po 30 min., ból głowy, zawroty głowy, śmierć w przeciągu kilki min.,	
	120.000	Natychmiastowa utrata przytomności, śmierć w przeciągu kilku min.	
Cyjanowodór	45-54	Tolerancja przez ½ do 1 godz. bez trudności,	Pożary polimerów zawierających azot np. pianka poliuretanowa
	110-135	Śmierć po ½ do 1 godz.,	
	181	Śmierć po 10 min.,	
	280	Natychmiastowa śmierć	
Chlorowodór	50-100	Ledwo znośne,	Pożary polimerów zawierających chlor np. PCV (polichlorek winylu)
	1.000	Niebezpieczeństwo obrzęku płuc po krótkim kontakcie,	
	1.000-2.000	Stężenie zagrażające życiu	

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Ochotnicza Straż Pożarna w Jasieniu

Aldehyd akrylowy	1 5,5 10 i powyżej	Natychmiastowe widoczne podrażnienie, Intensywne podrażnienie, Śmierć w przeciągu kilku min.	Wiele polimerów z tworzyw sztucznych np. polipropylen
---------------------	------------------------------	--	--

Objaśnienie: 1 ppm – 1 część na milion
10.000 ppm – jeden procent

Należy mieć świadomość, że pomimo podejmowanych środków prewencyjnych takich jak zapewnienie pełnej sprawności urządzeń i instalacji technicznych, właściwy nadzór i zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo, prawidłowe składowanie towarów, właściwa gospodarka odpadami pożary jednak powstają.

IX. Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania

1. Źródła powstania pożaru

1) Możliwości powstania pożaru w budynku OSP mogą wynikać z:

a) wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji elektrycznych i urządzeń energetycznych:

- niewłaściwego wykonania,
- przeciążania poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,

b) używania otwartego ognia,

c) palenie tytoniu w miejscach do tego celu nie przeznaczonych,

d) wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych bez odpowiedniego zabezpieczenia pożarowego,

e) prowadzenia równocześnie prac malarskich z użyciem materiałów łatwopalnych i wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych,

f) celowego podpalenia,

g) awarii urządzeń,

h) używania elektronarzędzi niepełnosprawnie technicznych.

2. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru

1) Rozwój pożaru w budynku OSP uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno - budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia pomiędzy poszczególnymi pomieszczeniami.

2) Rozprzestrzenianie ognia w budynku może następować poprzez:

a) wykonywanie prac polegających na spawaniu, ciecieniu itp. w sposób niezgodny z przepisami BHP i p.poż.,

b) rozlanie cieczy łatwopalnych,

c) systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektrycznej.

3) Oprócz rozprzestrzeniania się ognia, istotne jest również przenikanie do pomieszczeń dymów – w obiekcie mogą one się rozprzestrzeniać przez:

a) przewody wentylacyjne i otwory drzwiowe.

X. Zapobieganie możliwości powstania pożaru

1. Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników OSP Jasień oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jej terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719).

2. Zgodnie z w/w przepisem w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektów, należy:

1) Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi, tj.:

a) oznakować zgodnie z ISO 7010 oraz PN-92/N- 01256/02 drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji (znaki w wersji fotoluminescencyjnej umożliwiającej widoczność znaków w przypadku zaniku oświetlenia przynajmniej przez okres dwóch godzin),

b) utrzymywać drożność poziomych dróg ewakuacyjnych (przejścia, korytarz), tj. nie ustawiać na korytarzu i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację, nie zamykać drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, nie ograniczać dostępu do wyjść ewakuacyjnych,

c) zapewnić do celów ewakuacji co najmniej dwa, otwierane na zewnątrz, czynne wyjścia z obiektu.

2) Wywiesić na widocznym miejscu budynku instrukcję postępowania na wypadek pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych.

3) Oznakować zgodnie z PN-92/N- 01256/01, ISO 7010:

a) miejsca ustawienia sprzętu gaśniczego,

b) lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego.

4) Instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacjom, zgodnie z tabelą:

Lp.	Rodzaj czynności	Termin	Uwagi
1.	Konserwacja podręcznego sprzętu gaśniczego	co najmniej raz w roku	
2.	Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej	Co 5 lat	
3.	Przeгляд instalacji odgromowej	raz w roku	
4.	Kontrola stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych)	co 1 rok	

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Ochotnicza Straż Pożarna w Jasieniu

5.	Przeгляд stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku	raz w roku	
6.	Pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
7.	Sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
8.	Badanie instalacji odgromowej	co 5 lat	Po każdym uszkodzeniu
9.	Badanie hydrantów wewnętrznych z pomiarem ciśnienia i wydajności	co 1 rok	
10.	Próba ciśnienia węży hydrantowych	co 5 lat	
11.	Konserwacja systemu sygnalizacji pożarowej	od 3 do 12 m-cy	W zależności od producenta i przeznaczenia obiektu
12.	Kontrola oświetlenia awaryjnego	Raz do roku	
13.	Kontrola klap dymowych	od 3 do 12 m-cy	W zależności od producenta i przeznaczenia obiektu

- 5) Nie ograniczać dostępu do urządzeń przeciwpożarowych: zaworów wody, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, podręcznego sprzętu gaśniczego.
- 6) Urządzenia elektryczne ustawiać na podłożu niepalnym.
- 7) Na osłony punktów świetlnych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne, jeżeli są umieszczane w odległości co najmniej 0,05 m od powierzchni żarówki.
- 8) Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznej instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 9) Nie używać otwartego ognia i nie palić tytoniu w pomieszczeniach.
- 10) Nie dokonywać napraw bezpieczników energii elektrycznej.
- 11) Zapewnić właściwe warunki przechowywania materiałów palnych: w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury ponad 100° C oraz linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej.

XI. Podręczny sprzęt gaśniczy

1. Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego

Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego w budynku reguluje Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719).

1. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenie tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

A – materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli,

B – cieczy i materiałów stałych topiących się,

C - gazów,

D - metali,

F – tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

3. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczegółowych:

1) na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:

a) zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,

b) produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ponad 500 MJ/m²,

c) zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem,

d) gaśnice stosowane w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem powinny posiadać na etykiecie indeks do jakich napięć można stosować.

2) na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej niewymienionej w pkt 1, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

4. Przy rozmieszczaniu sprzętu w obiekcie należy stosować następujące zasady:

a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczenia,

b) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z PN-92/N-01256/01,

c) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,

d) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.

2. Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego

- 1) Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w początkowej fazie ich rozwoju przez użytkowników pomieszczenia.
- 2) Gaśnice proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną.
- 3) Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych pochodzenia organicznego, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem – stosuje się je przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.
- 4) Gaśnice śniegowe są przeznaczone do gaszenia pożarów cieczy palnych, gazów oraz instalacji elektrycznych pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem. Gaśnic tych nie zaleca się stosować na wolnym powietrzu, gdyż bardzo szybko spada stężenie gaśnicze CO₂.
- 5) Samoczynne urządzenia gaśnicze (gaśnica SUG – 4 X – rodzaj środka gaśniczego – proszek ABC) zalecane są do stosowania szczególnie w pomieszczeniach zamkniętych, w których nie przewiduje się stałej obsługi, jak np. magazyny materiałów łatwopalnych, rozdzielnie elektryczne itp. SUG są wyposażone w samoczynny zawór ampułkowy, który może być uruchamiany impulsem elektrycznym przesyłanym z automatycznej centrali alarmowej lub w wyniku przekroczenia krytycznej temperatury w pomieszczeniu.
- 6) Urządzenia gaśnicze śniegowe (USG -20, USG -30) przeznaczone do gaszenia pożarów grupy B i C, czyli cieczy łatwopalnych i gazów. Urządzenia mogą być stosowane w energetyce, przemyśle petrochemicznym, chemicznym, do zabezpieczenia cieczy i gazów palnych, lakierni hal przemysłowych.
- 7) Urządzenie gaśnicze GSE-2 X przeznaczone jest do gaszenia urządzeń elektronicznych i elektrycznych będących pod napięciem. Utrzymanie fazy gazowej dwutlenku węgla podczas całego okresu rozładowania urządzenia gaśniczego skutecznie zapobiega powstawaniu zjawiska szoku termicznego, jaki powstaje przy rozładowaniu klasycznej gaśnicy śniegowej. Konstrukcja układu wylotowego z dyszą pozwala na precyzyjne podanie środka gaśniczego na źródło ognia, nie powodując zniszczeń w najbliższym otoczeniu. Ilość i właściwość użytego

środku gaśniczego zapewniają bezpieczeństwo osobom używającym tego urządzenia gaśniczego.

8) Gaśnica do gaszenia tłuszczów jadalnych w gastronomii i kuchniach domowych 2 dm³ środka gaśniczego AFFF (fettexu).

9) Gaśnice i agregaty pianowe (płynowe zawierające środek AFFF) przeznaczone są do gaszenia pożarów grupy A i B. Skuteczność gaśnicza pian (fluidu) jest zdecydowanie większa niż wody. Na palącym materiale wytwarza się warstwa izolacyjna utrudniająca parowanie cieczy oraz wytwarzanie palnych rodników w materiałach stałych jak również przenikanie powietrza do tych materiałów. Dodatkowym efektem gaśniczym jest wychładzanie strefy pożaru, zwłaszcza przez zawierające dużej ilości wody. Obecność wody w pianie (gaśnic płynowych) powoduje ograniczenie stosowania ich tam gdzie mamy do czynienia z instalacjami elektrycznymi pod napięciem lub gdzie woda może wchodzić w reakcje tworząc dodatkowe zagrożenia. Ograniczony jest również zakres ich stosowania przy niskich temperaturach (najczęściej można je stosować do minus 2 stopni C). Aktualnie stosowany jest pianotwórczy środek fluorosyntetyczny typu AFFF wodna błona tworząca pianę (film). Stosowany w gaśnicach STHAMEX-AFFF ulega rozkładowi w środowisku naturalnym. Nie stwierdza się również szkodliwości pod względem fizjologicznym. Gaśnice i agregaty pianowe posiadają zbiorniki z antykorozyjną powłoką.

3. Zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego

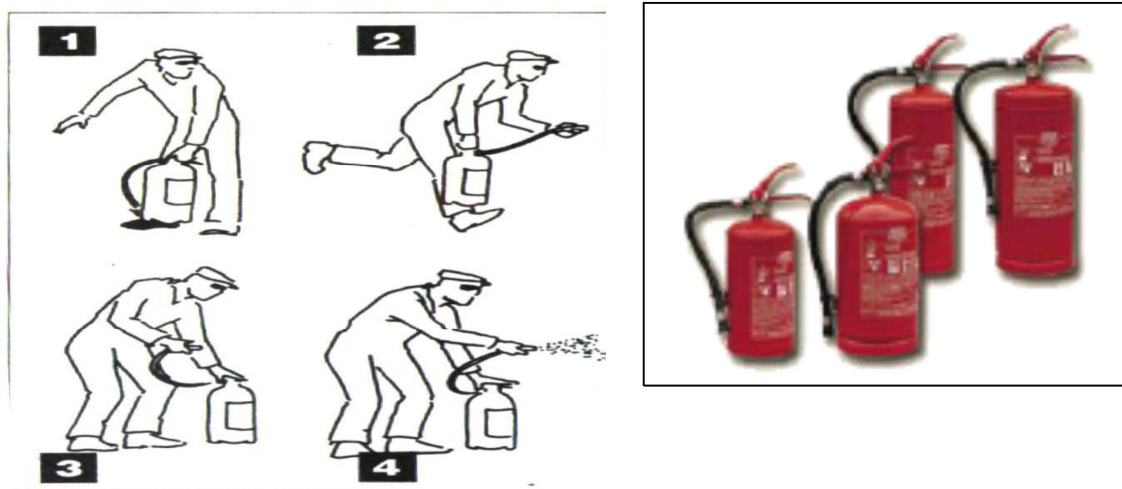
Gaśnice proszkowe

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Gaśnice tego typu wykonywane są w dwóch odmianach: pod stałym ciśnieniem, w których środek gaśniczy znajduje się w zbiorniku stale pod ciśnieniem gazu roboczego (typ X) oraz z dodatkowym zbiornikiem zawierającym gaz roboczy (typ Z). W pierwszym przypadku wypływ proszku przez dyszę jest możliwy bezpośrednio po wyciągnięciu zawleczki i otwarciu zaworu. W drugim przypadku otwarcie zaworu jest poprzedzone przebicciem przepony (najczęściej) dodatkowego zbiornika z gazem

roboczym, co umożliwi jego przepływ do zbiornika środka gaśniczego. Gaszenie można w każdej chwili przerwać zwalniając dźwignię zaworu.

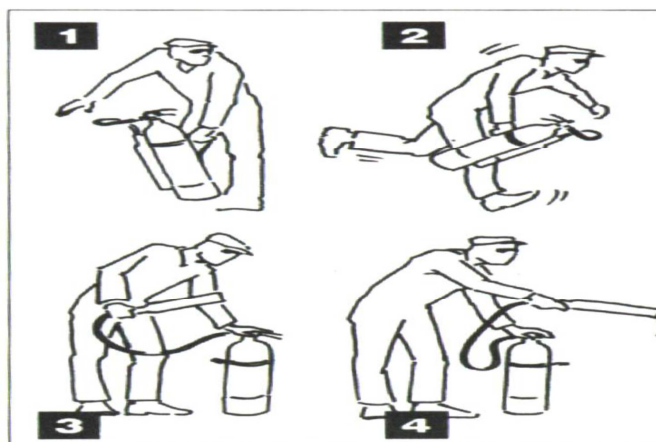
Sposób użycia gaśnicy proszkowej:

- 1) wyciągnąć zawleczkę;
- 2) podejść do ognia
- 3) nacisnąć dźwignię zaworu;
- 4) skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

Gaśnice śniegowe

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem. Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży. Gaśnice tego typu wykonywane są jako wysokociśnieniowe butle zaopatrzone w zawór i dyszę wylotową. Zbiorniki tych gaśnic poddawane są stale oddziaływaniu wysokiego ciśnienia i w związku z tym są wyposażone w zawór bezpieczeństwa (przeponę). Gaśnica tego typu może być użyta do gaszenia pożarów grup B i C. Sposób użycia gaśnicy śniegowej: uruchomienie gaśnicy śniegowej następuje przez odkręcenie zaworu butli; strumień środka gaśniczego skierować do ogniska pożaru. Jest wprowadzony do użytku nowy rodzaj gaśnicy śniegowej wyposażonej w zawór szybko otwieralny, dostosowanej do wymogów obecnie obowiązującej Polskiej Normy. Gaśnicę należy chronić przed możliwością nagrzania się powyżej 35°C.

W razie pożaru należy :

przenieść gaśnicę w pobliże ognia, przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię uwalniając CO₂, dyszę gaśnicy skierować w ogień. Gaśnica może być stosowana do gaszenia instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnica podczas użycia oziębia się, a także wyrzucany środek osiąga bardzo niską temperaturę (-79 oC), dlatego w związku z tym podczas gaszenia należy trzymać dyszę za uchwyt.

Gaśnice płynowe

Przeznaczone są do gaszenia pożarów ciał stałych, np. tworzyw sztucznych, tkanin, papieru, drewna oraz cieczy palnych. Działanie gaśnicze polega na schłodzeniu palącego się materiału oraz na odcięciu dopływu powietrza do strefy spalania. Sposób użycia: wyciągnąć zawleczkę, wcisnąć ręką zbijak, nacisnąć dźwignię końcówki węża i skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia. Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem.

Po każdym uruchomieniu gaśnicy ponownie napełnić w Autoryzowanym Punkcie Serwisowym.

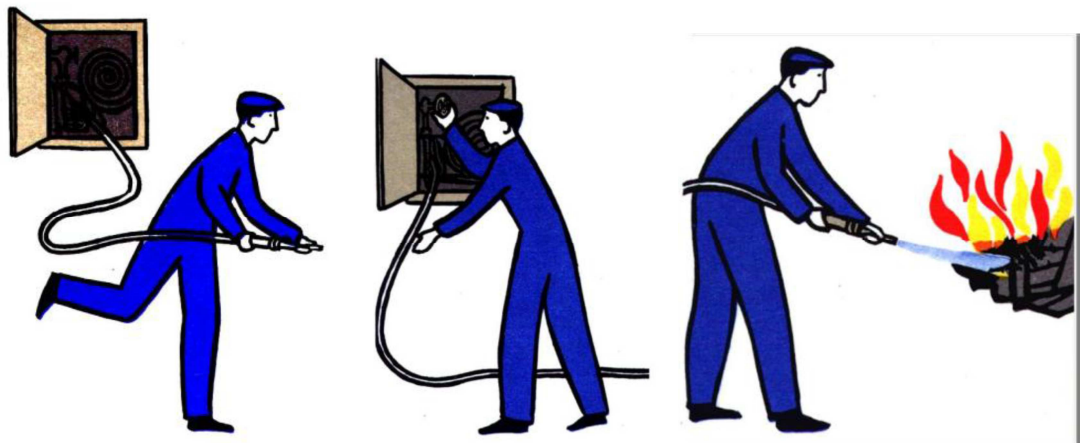

Rys. Sprzęt gaśniczy

Hydranty wewnętrzne

Hydrant wewnętrzny to urządzenie przeciwpożarowe umieszczone na sieci wodociągowej wewnętrznej, umożliwiające podanie strumienia wody do ogniska pożaru. Hydrant wyposażony jest w jeden lub dwa odcinki węża i prądownicę wodną, umieszczone w szafce hydrantowej. Hydrantów wewnętrznych używa się do gaszenia pożarów grupy A, tj. ciał stałych oraz do chłodzenia powierzchni przedmiotów znajdujących się w sąsiedztwie źródła ognia. Zabrania się gaszenia nimi urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem.

Sposób użycia hydrantu wewnętrznego: należy otworzyć szafkę, rozwinąć wąż, otworzyć zawór hydrantowy i skierować strumień wody na palące się materiały, zraszając powierzchnię, na której występuje proces palenia od brzegu ku środkowi. Przy pożarach przedmiotów ustawionych pionowo nie należy gasić od góry do dołu. Obsługę hydrantu powinny stanowić dwie osoby.

Otwórz szafkę hydrantową, Odkręć zawór hydrantowy; Skieruj strumień wody na pożar; rozwiń wąż;

Koc gaśniczy

Stanowi „płachtę” z włókna szklanego, całkowicie niepalną. Koce gaśnicze przechowywane są w specjalnych futerałach. Służą do tłumienia pożaru poprzez odcięcie dostępu powietrza do strefy spalania. Nadaje się do gaszenia niedużych powierzchniowo pożarów grup A,B,C.

W razie pożaru należy :

- ująć koc za uchwyt i wyciągnąć z futerału, zrywając plombę,
- podbiec z kocem do ognia, od strony wiatru,
- rozwinąć koc przez strzepnięcie,
- narzucić koc na palący się przedmiot,
- otulić obrzeża koca dookoła palącego się przedmiotu, odcinając w ten sposób dostęp powietrza,
- pozostawić koc, aż do całkowitego wygaśnięcia ognia.
- zachować ostrożność, gdyż istnieje niebezpieczeństwo poparzenia przez ognie żrące, które wydostają się spod obrzeża koca.

W przypadku gaszenia ludzi należy ratowaną osobę przewrócić i przykryć kocem.

4. Kontrola i konserwacja gaśnic

- 1) Sprzęt gaśniczy powinien być poddawany czynnościom konserwacyjnym nie rzadziej niż raz na rok lub zgodnie z zaleceniami producenta.
- 2) Zakres czynności konserwacyjnych powinien być zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta.
- 3) Konserwację i naprawę tego sprzętu winni przeprowadzać odpowiednio przeszkoleni i upoważnieni konserwatorzy sprzętu gaśniczego.
- 4) Na kontrolce gaśnicy powinna się znajdować data następnego przeglądu gaśnicy.

XII. Organizacja ewakuacji

1. Warunki ewakuacji

1) Określenie ilości osób przebywających w budynku OSP Jasień *):

	Pracownicy	Razem
Piwnica		
Parter		
I-wsze piętro		
RAZEM		

*) ilość osób wpisać ołówkiem i okresowo uaktualniać.

Ewakuacja z parteru odbywa się wyjściami ewakuacyjnymi:

- na stronę północną z pomieszczeń budynku,
- na stronę wschodnią z garażu,
- na stronę północną z garażu.

Ewakuacja z I-go piętra odbywa się klatką schodową prowadzącą na parter skąd wyjściem ewakuacyjnym na stronę północną.

Osoby ewakuowane udają się na miejsce zbiórki osób do ewakuacji stanowiące plac od strony północno – wschodniej za ulicą Ks. Mazurkiewicza.

Miejsce zbiórki osób do ewakuacji zaznaczone zostało na planie sytuacyjnym stanowiącym załącznik do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Zapewnienie właściwych warunków ewakuacji (w zakresie techniczno-budowlanym).

W budynku polega w szczególności na:

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie są zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

1) zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;

- 2) zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- 3) zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- 4) zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu;
- 5) zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi;
- 6) zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

2) Oznakowanie dróg ewakuacyjnych:

a) należy oznakowanie budynków OSP w znaki ewakuacyjno – p.poż. zgodnie z PN-92/N-01 256/02 oraz § 4 ust.2 p.4 a Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719).

4) Instalacja sygnalizacji pożarowej.

- nie występuje.

5) Oświetlenie ewakuacyjne.

- nie występuje.

2. Konieczność ewakuacji

1) Konieczność przeprowadzenia ewakuacji zachodzi zawsze w następujących okolicznościach:

a) gdy pożar, wybuch, lub inny wypadek losowy zdarza się w pomieszczeniu przebywania ludzi lub gdy znajduje się ono w układzie łączności bezpośredniej z innymi pomieszczeniami bez odrębnych wyjść na drogę ewakuacyjną,

b) gdy pożar, wybuch lub inny wypadek losowy przerasta możliwości opanowania w zarodku lub zapobieżenia skutkom przez znajdujących się w miejscu wypadku pracowników w okresie nie dłuższym niż jest to konieczne do wyprowadzenia osób zagrożonych przez wypadek lub jego następstwo (max. do 3 minut),

- c) gdy siły pomocy z zewnątrz lub straż pożarna nie mogą stawić się w czasie gwarantującym przeprowadzenie skutecznej ewakuacji,
- d) gdy warunki ewakuacji są niekorzystne, niezgodne z obowiązującymi przepisami stwarzając utrudnienia ewakuacji ludzi,
- e) gdy okoliczności pożaru, jego nasilanie się, gwałtowność rozszerzania się i zadymienie stworzyły już z chwilą ujawnienia, zagrożenia osobistego życia i zdrowia ludzi lub zmieniająca się sytuacja wskazuje na takie niebezpieczeństwo.

3. Podstawowe zasady ewakuacji

1) W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynku OSP decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje Burmistrz Brzeska, Dyrektor obiektu lub osoba upoważniona.

2) Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (budynku), a także musi określać drogi i kierunki ewakuacji.

3) Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

a) niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,

b) kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji pracowników, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,

c) w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.

d) podczas ewakuacji z pomieszczeń ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjnej (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne na zewnątrz pomieszczeń poza obszar zagrożony pożarem,

e) osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków bądź przenosić na rękach,

f) w przypadku blokady dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować z zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek ratowniczych,

g) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

h) ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuacje mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia.

i) po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu pomieszczeń czy zagrożonej strefy, właściciel (kierownicy) zobowiązany jest do sprawdzenia, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń.

j) w przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

4. Przebieg ewakuacji

W budynku OSP:

a) ogłosić sygnał alarmowy „EWAKUACJA” - głosem,

b) otworzyć drzwi pomieszczeń powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji – apelować o zachowanie spokoju,

c) określić kolejność ewakuacji z pomieszczeń przy zachowaniu zasady:

- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie,

d) uformować grupy ewakuacyjne na korytarzu pod opieką odpowiedniego pracownika,

e) wskazać ewakuowanym kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki osób ewakuowanych
tj. plac od strony północno – wschodniej za ulicą Ks. Mazurkiewicza.

Rys. Miejsce zbiórki osób ewakuowanych

f) o ile to jest możliwe, sprawdzić pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili,

g) po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, począwszy od pomieszczeń zagrożonych pożarem, w następującej kolejności:

- dokumentacja,
- sprzęt elektroniczny, w tym komputerowy,
- pozostałe wyposażenie,
- sprzęt pomocniczy.

Sposoby ewakuacji przedstawia załącznik do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

h) wdrożenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego powinno być zakończone praktycznym jego sprawdzeniem zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony p.poż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów rozdz. 2 § 6.1 pkt 5).

Sprawozdanie z praktycznego sprawozdania organizacji oraz warunków ewakuacji stanowi załącznik do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Sposoby ewakuacji przedstawia załącznik Nr 4.

Schemat organizacji ewakuacji z obiektu przedstawia załącznik do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

XIII. Postępowanie na wypadek pożaru lub innego zagrożenia

1. Zasady alarmowania

1. W przypadku powstania pożaru należy zachować spokój, nie wywoływać paniki i natychmiast zaalarmować okrzykiem „pali się” inne osoby znajdujące się w obrębie zagrożenia lub telefonicznie zawiadomić:

- a) Państwową Straż Pożarną (PSP) bezpośrednio wykręcając nr tel. 998 lub 112,
- b) Zarząd OSP Jasień tel..
- c)

2. Alarmując Straż Pożarną należy podać:

- a) gdzie i co się pali (dokładny adres, nazwa obiektu),
- b) czy istnieje zagrożenia zdrowia i życia ludzi,
- c) nazwisko i numer telefonu, z którego wzywa się Straż Pożarną.

Uwaga! Odłożyć słuchawkę dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia i odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

3. W razie potrzeby (osoba poszkodowana, zagrożenie urazem lub wypadkiem) – alarmować Pogotowie Ratunkowe wykręcając tel. 999.

4. W razie potrzeby powiadomić:

- a) Pogotowie Ratunkowe – tel. 999
- b) Policję – tel. 997
- c) Pogotowie Gazowe - 992
- d) tel.

2. Postępowanie w przypadku pożaru

1) Równocześnie z zaalarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do gaszenia ognia przy pomocy znajdującego się sprzętu gaśniczego (gaśnice) i nieść pomoc zagrożonym osobom.

2) Akcja ratowniczo – gaśnicza powinna przebiegać planowo i spokojnie, przy czym:

- a) do czasu przybycia Straży Pożarnej akcją kieruje najstarszy służbowo pracownik lub osoba przez niego upoważniona, mająca największe doświadczenie, bądź wyjątkowo inny pracownik (np. który pierwszy przystąpił do akcji),
- b) biorącym udział w akcji należy zapewnić możliwość odwrotu z punktów zagrożonych,

c) po przybyciu Straży kierujący akcją udziela jej dowódcy niezbędnych wyjaśnień, podporządkowuje się jego poleceniom oraz udostępnia Straży niezbędne środki transportu, sprzęt, wodę i inne środki gaśnicze, jak również przedmioty przydatne do akcji ratowniczej.

3) W razie niebezpieczeństwa rozszerzenia lub przerzucenia się ognia, kierujący akcją:

a) przeprowadza ewakuację ludzi i mienia z obiektów i pomieszczeń zagrożonych,

b) wstrzymuje ruch oraz zamyka dla osób postronnych dostęp do rejonu akcji ratowniczej,

c) wyłącza dopływ prądu i gazu do pomieszczeń objętych pożarem,

d) usuwa z zasięgu ognia materiały palne, a w szczególności butle z gazami technicznymi, naczynia z cieczami palnymi, cenne maszyny i ważne dokumenty.

4) Każda osoba przystępując od akcji powinna pamiętać, że:

a) nie wolno otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi, okien i innych otworów w budynkach objętych pożarem, gdyż sprzyja to rozprzestrzenianiu się ognia,

b) nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem cieczy palnych i substancji chemicznych reagujących z wodą np. karbidu, sodu, potasu i innych,

c) umiejętne stosowanie środków gaśniczych umożliwia szybkie ugaszenie pożaru.

5) Po zakończeniu akcji ratowniczo – gaśniczej Dowódca akcji Państwowej Straży Pożarnej przekazuje pisemnie obiekt po pożarze (urządzenie, teren) pod dozór przeciwpożarowy właściwemu kierownikowi.

6) Wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką.

3. Zabezpieczenie pogorzeliska

1) Burmistrz Brzeska, Dyrektor, Właściciel lub osoba upoważniona jest odpowiedzialny za:

a) zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzelowego w celu zapobieżenia powstania pożaru wtórnego,

b) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliiska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej lub komisji powołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn pożaru.

4. Postępowanie po pożarowe

Po zakończeniu działań związanych z akcją ratowniczo - gaśniczą zarządzający obiektem zobowiązany jest do powołania komisji, której celem jest określenie:

1. przyczyn i okoliczności powstania pożaru,
2. sposobów wyeliminowania na przyszłość podobnych zdarzeń,
3. winnych zaistniałych zaniedbań,
4. ocena wielkości strat,
5. sposobu likwidacji szkód,
6. ocena alarmowania straży pożarnej, oraz udziału pracowników w prowadzonej akcji ratowniczo-gaśniczej.

Ponadto przed usunięciem skutków pożaru zarządca zobowiązany jest do powiadomienia o zdarzeniu instytucji ubezpieczeniowych.

XIV. Zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi

1. Cel i zakres szkoleń

1) Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy realizować w formie szkoleń, których celem jest zapoznanie z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, a w szczególności z:

- a) zagrożeniem pożarowym występującym na terenie budynku OSP,
- b) przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- c) sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
- d) przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
- e) zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- f) zadaniami i obowiązkami pracowników w wypadku powstania pożaru,
- g) warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
- h) zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

2) Szkoleniem objęci są wszyscy pracownicy budynku OSP, których obowiązkiem jest uczestnictwo w szkoleniu. Przeprowadzenie szkolenia przeciwpożarowego jest dokumentowane. Dokumentację stanowi oświadczenie pracownika – załącznik nr 1 lub podpis pracownika na liście osób przeszkolonych w zakresie ochrony p.poż..

3) Do zapoznania się z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” zobowiązane są również wszystkie osoby nie będące pracownikami budynku OSP, a wynajmujące powierzchnie lub pomieszczenia na terenie zajmowanym przez obiekt. Obowiązkiem Kierownika ds. pracowniczych jest dostarczenie tym osobom przedmiotowego dokumentu i uzyskanie oświadczenia o przyjęciu do wiadomości jego postanowień – wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 1 lub podpis pracownika na liście osób przeszkolonych w zakresie ochrony p.poż..

4) Rodzaje szkoleń przeciwpożarowych:

a) szkolenie wstępne – obejmuje pracowników nowo przyjmowanych i polega na zapoznaniu ich z występującym w budynku zagrożeniem pożarowym lub innym, obowiązującymi

przepisami w zakresie zapobiegania pożarom oraz zasadami zwalczania pożarów (Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego),

b) szkolenie podstawowe – polega na zapoznaniu pracowników z:

- zagrożeniami pożarowymi występującymi w miejscu pracy,
- zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- zadaniami i obowiązkami pracowników na wypadek pożaru,
- zasadami i sposobami użycia urządzeń gaśniczych,
- zasadami ewakuacji osób, za które odpowiedzialni są poszczególni pracownicy,

c) szkolenie specjalistyczne – dotyczy pracowników nadzorujących zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo oraz prowadzących laboratoria, pracownie, w których używa się materiałów niebezpiecznych pożarowo.

Szkolenie wstępne i specjalistyczne jest jednorazowe, zaś szkolenie podstawowe powinno być organizowane nie rzadziej niż co 6 lat.

Szkolenie specjalistyczne należy ponawiać w przypadku wprowadzenia zmian na stanowiskach badawczych, wpływających na wzrost zagrożenia pożarowego.

XV. Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

1. Prace niebezpieczne pożarowo oraz ocena zagrożenia wybuchem

1. Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane w budynku OSP pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

2. Prace niebezpieczne pożarowo, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejsce, jak prace remontowo – budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo – budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

3. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo właściciel, zarządzający lub użytkownik obiektu oraz wykonawca jest obowiązany:

a) ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,

b) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,

c) wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.

4. Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

5. Zasady działania komisji, o której mowa w pkt.4:

a) skład osobowy komisji stanowią:

- Burmistrz Brzeska, Dyrektor, Właściciel lub osoba przez niego pisemnie upoważniona –
PRZEWODNICZĄCY,

- Osoba zajmującymi się sprawami p.poż.– CZŁONEK,

- Kierownik (właściciel) grupy (firmy) wykonującej prace – CZŁONEK,

- Skład komisji może być rozszerzony o inne osoby.

b) prace komisji organizuje jej Przewodniczący,

c) komisja ze swoich prac sporządza „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo” wg załączonego wzoru nr 2,

d) po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, Przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru nr 3,

e) do obowiązku Przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo”.

6. Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje Przewodniczący Komisji.

2. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

1) Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie itp., w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:

a) klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych,

b) szlifowaniu (np. cyklinowaniu) powierzchni wykonanych z materiałów palnych,

c) zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,

d) montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.

2) Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:

a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,

b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,

c) zabezpieczeniu przed działaniem, np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi, kocami gaśniczymi, wykonanie działań profilaktycznych polegających na podaniu środków gaśniczych (proszek, piana) w rejon prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych itp.,

d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,

e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,

f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,

g) sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo palnych,

h) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.:

- napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki, np. drutu spawalniczego, elektrod itp.,

- materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,

- niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,

- zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.

3) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

a) dążyć do zmniejszania lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń,

b) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,

c) zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,

d) pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,

e) po zakończeniu prac, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,

f) ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,

g) prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzenie nie przekroczenia 10% ich dolnej granicy wybuchowości.

4) Sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

5) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się części w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób

postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.

6) Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

7) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

3. Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo

1) Osoba, która została upoważniona przez Burmistrza Brzeska, Dyrektora, Właściciela do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo, powinna w szczególności:

a) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,

b) dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,

c) sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,

d) wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,

e) brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

4. Obowiązki wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:

- 1) Sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- 2) Ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole zezwoleniu na prowadzenie prac,
- 3) Znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- 4) Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- 5) Ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia, ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- 6) Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 7) Rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- 8) Poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- 9) Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- 10) Meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- 11) Dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy, stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,
- 12) Wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

XVI. Podstawy prawne i literatura

Ustawy

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 81, poz. 351)
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 1991 r. Nr 88, poz. 400 z późniejszymi zmianami)
3. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114 z późniejszymi zmianami)
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 68, poz. 553)

Rozporządzenia

5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690)
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719)
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 kwietnia 1992 r. w sprawie wydawania świadectw dopuszczenia (atestu) użytkowania wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 1992 r. Nr 40, poz. 172)
8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 marca 1999 r. w sprawie zakresu, trybu i zasad uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 22, poz. 206)
9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 stycznia 1999 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, ratownictwa technicznego, chemicznego i ekologicznego lub medycznego oraz warunków, jakim powinny odpowiadać drogi pożarowe (Dz. U. z 1999 r. Nr 7, poz. 64)
10. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030)

Normy

11. PN – 92/N-01 256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa
12. PN – 92/N-01 256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja